Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh zákona o európskom družstve a o zmene a doplnení zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o SCE“) je opätovne predkladaný do legislatívneho procesu na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2006.

Návrh zákona bol na základe Plánu legislatívnych úloh vlády na rok 2006 prvý krát predložený do medzirezortného pripomienkového konania dňa 10 januára 2006. V súvislosti so schválením predčasných volieb do Národnej rady Slovenskej republiky bol 15. 3. 2006 vypustený z programu 60. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Prijatie uvedeného právneho predpisu v širších súvislostiach predstavuje plnenie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z jej členstva v Európskej únii a vychádza z požiadavky na harmonizáciu nášho právneho poriadku s právom Európskej únie.

Návrhom zákona o SCE sa vykonávajú niektoré ustanovenia Nariadenia Rady (ES) č. 1435/2003 z dňa 22. júla 2003 o stanovách európskeho družstva (SCE), ktoré je ako právny akt Európskeho spoločenstva v dôsledku svojej právnej povahy priamo záväzné na území jednotlivých členských štátov, vrátane Slovenskej republiky.

Z pohľadu právneho poriadku Slovenskej republiky uvedená skutočnosť znamená, že nariadenie sa stane súčasťou slovenského právneho poriadku od okamihu nadobudnutia svojej účinnosti, t. j. od 18. augusta 2006. Legislatívny proces vo vzťahu k vykonávaciemu zákonu k tomuto nariadeniu, ktorý by umožnil priamu aplikáciu nariadenia na území Slovenskej republiky, musí byť preto ukončený čo najskôr.

Pokiaľ ide o otázku priamej záväznosti nariadenia na území členského štátu Európskej únie, znamená to, že v prípadoch priamo upravených nariadením je vylúčené uplatnenie domáceho práva a vnútroštátne právo členského štátu uvedené otázky nemôže upraviť spôsobom odlišným od nariadenia. Vnútroštátne právo členského štátu je v dôsledku uvedenej skutočnosti v zásade možné uplatňovať iba v prípadoch, ktoré nie sú nariadením priamo upravené, alebo v prípadoch, keď sa nariadenie priamo odvoláva na „vnútroštátne právo členského štátu“ a predpokladá prijatie tzv. „doplnkovej“ (suplementárnej) úpravy v rámci vnútroštátneho práva členského štátu.

Predkladaný návrh zákona o SCE predstavuje práve takúto „doplnkovú“ právnu úpravu k nariadeniu. Uvedené znamená, že návrh zákona neupravuje otázky priamo upravené nariadením (čo by predstavovalo nadbytočnú duplicitu) a rieši buď otázky, ktoré nariadenie výslovne ponecháva na „vnútroštátnu úpravu“, alebo zmenou a doplnením vnútroštátnej právnej úpravy zabezpečuje súlad našej právnej úpravy s jednotlivými článkami nariadenia.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že SCE (skratka SCE pochádza z lat. *societas cooperativa europaea*) je ako osobitná „európska“ právna forma regulovaná v prvom rade priamo nariadením a každá ďalšia právna regulácia (primerané uplatnenie ustanovení o obchodných spoločnostiach) je len doplňujúca, tzn., že priamo z právnej sily nariadenia vyplýva, že niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, aj napriek všeobecnému odkazu, sa na SCE neuplatnia, pretože nie sú zlučiteľné s režimom nariadenia.

Podobne ako v prípade európskej spoločnosti (SE) ani právna úprava SCE obsiahnutá v nariadení nie je vôbec vyčerpávajúca. I na SCE sa použije celý rad noriem vnútroštátneho

práva toho členského štátu, na území ktorého bude mať družstvo svoje sídlo, a to či už pôjde o právne normy vytvorené špecificky pre SCE (ak to pripúšťa nariadenie o SCE) alebo o subsidiárne uplatniteľné normy vnútroštátneho družstevného práva. Špecifické pre právnu úpravu SCE sú však odkazy, ktoré riešenie niektorých otázok smerujú na priamu alebo analogickú aplikáciu vnútroštátnej právnej úpravy akciovej spoločnosti. Spravidla sa týkajú všeobecných otázok práva obchodných spoločností.

Na právne postavenie SCE sa bude preto vzťahovať nasledovná hierarchia a štruktúra právnych noriem:

1. ustanovenia nariadenia SCE,
2. stanovy SCE v otázkach, v ktorých nariadenie výslovne ustanovuje, že úpravu v tejto otázke majú poskytnúť stanovy SCE; ustanovenia stanov majú v tomto prípade prednosť aj pred kogentnými ustanoveniami vnútroštátnej právnej úpravy vo vzťahu k najbližšej právnej forme podľa vnútroštátneho práva, ktorou je právna forma družstva,
3. ustanovenia tohto „vykonávacieho“ zákona,
4. ustanovenia Obchodného zákonníka vzťahujúce sa na právnu formu družstva v otázkach, ktoré nie sú upravené v predchádzajúcich troch prameňoch právnej úpravy a v otázkach, v ktorých stanovy SCE neobsahujú odchylnú úpravu alebo v otázkach, ktorých má národná právna úprava kogentný charakter; v otázkach pre právnu formu družstva národným právom neupravených to ďalej sú ustanovenia národného práva upravujúce právnu formu akciovej spoločnosti,
5. stanovy európskeho družstva v otázkach, ktoré nie sú upravené v predchádzajúcich prameňoch práva a ktoré si SCE môže upraviť v stanovách odchylne od ustanovení Obchodného zákonníka.

Účasť zamestnancov v SCE sa má spravovať ustanoveniami smernice č. 2003/73/ES, ktorou sa dopĺňajú stanovy európskeho družstva s ohľadom na účasť zamestnancov na riadení (ďalej len „smernica“), pri ktorej je lehota na transpozíciu zhodná s dátumom nadobudnutia účinnosti nariadenia. Táto smernica musí byť transponovaná do slovenského právneho poriadku v rovnakom čase ako sa predkladá návrh tohto vykonávacieho zákona. Gestorom tejto smernice je Ministerstvo práce, rodiny a sociálnych vecí SR, ktoré pripravilo návrh tej časti vykonávacieho zákona, ktorý zabezpečuje transpozíciu uvedenej smernice.

Problematiku SCE ako novej právnej formy podnikateľského subjektu by bolo možné z legislatívno-technického hľadiska zaradiť i priamo do Obchodného zákonníka, a to do časti upravujúcej jednotlivé právne formy obchodných spoločností a družstvo, ktoré sú zakladané a vznikajú podľa slovenského práva. Avšak vzhľadom na špecifické postavenie SCE, priamu nadväznosť tejto právnej formy na pramene komunitárneho práva, jej supranacionálny charakter a osobitnosť úpravy postavenia, založenia, vzniku a riadenia tohto druhu podnikateľského subjektu navrhovateľ pristúpil k vypracovaniu samostatného návrhu zákona vzťahujúceho sa na túto právnu formu.

Európske družstvo predstavuje najmladšiu nadnárodnú právnu formu podnikania, resp. právnu formu umožňujúcu výkon činnosti naprieč celým Európskym hospodárskym priestorom. Konštrukcia jeho právnej úpravy kopíruje v celom rade otázok európsku spoločnosť, čo ponímanie európskeho družstva približuje klasickej obchodnej spoločnosti. Právne teórie mnohých členských štátov EÚ družstvo radia medzi obchodné spoločnosti.

Tomu zodpovedá i názov európskeho družstva, ktorý napr. v angličtine zahŕňa i pojem „spoločnosť“ („society“). Povinnou náležitosťou obchodného mena európskeho družstva je nadnárodne koncipované univerzálne označenie právnej formy „SCE“ (článok 10 ods. 2 nariadenia). Členským štátom sa ukladá povinnosť zaobchádzať s európskym družstvom rovnako ako s národnými družstvami založenými podľa práva štátu, v ktorom má SCE sídlo (princíp nediskriminácie – článok 9 nariadenia).

Základné pojmové znaky SCE podľa nariadenia a návrhu zákona o SCE sú nasledovné:

1. SCE sa považuje za nadnárodnú európsku obdobu národnej právnej formy družstva, ktorá sa zapisuje do obchodného registra v členskom štáte svojho sídla.
2. Zápis SCE do obchodného registra v štáte jeho sídla a jeho výmaz z tohto registra sa povinne zverejňujú aj v Úradnom vestníku Európskej únie.
3. SCE ako právna forma má kapitálový charakter a povinne vytvára základné imanie. Toto základné imanie je tvorené členskými podielmi. Jeho minimálna výška musí byť najmenej 30 000,- EUR.

Špecifický je i prípustný predmet podnikania alebo činnosti SCE. Článok 1 ods. 3 nariadenia ustanovuje, že hlavná činnosť SCE musí spočívať v uspokojovaní potrieb členov a/alebo v rozvoji ich ekonomických alebo sociálnych aktivít, najmä prostredníctvom uzatvárania zmlúv na dodávky tovarov alebo služieb alebo výkon prác, ktoré európske družstvo vykonáva alebo zabezpečuje. SCE môže ďalej uspokojovať potreby svojich členov podporou ich účasti na podnikateľských činnostiach alebo na jednom alebo viacerých európskych alebo národných družstvách. Svoju činnosť môže európske družstvo vykonávať aj prostredníctvom dcérskej spoločnosti. Iba ak to vyplýva zo stanov, môže SCE ponúkať svoje služby aj iným osobám ako vlastným členom (článok 1 ods. 4 nariadenia).

Kapitálová štruktúra SCE ho pripodobňuje právnej forme akciovej spoločnosti. SCE vytvára základné imanie v národnej mene, ktorý je rozdelené do členských podielov. Nariadenie v tejto súvislosti priamo neustanovuje, či môžu alebo naopak nesmú byť tieto podiely vtelené do cenných papierov; z ďalšej úpravy však pomerne jednoznačne vyplýva, že to spravidla tak bude. Nariadenie totiž hovorí o ich menovitej hodnote, forme „na meno“ zákaze emisie pod menovitú hodnotu (článok 4 ods. 3 nariadenia).

Nariadenie umožňuje založenie a riadenie právnej formy družstva s európskou dimenziou, pričom sa snaží odstrániť prekážky vznikajúce v dôsledku rozdielov vo vnútroštátnych právnych úpravách vzťahujúcich sa na túto právnu formu. SCE bolo upravené nariadením s cieľom zabezpečiť, aby sa hospodárska jednotka podnikateľa zhodovala s jeho právnou jednotkou. To znamená, aby sa registrované sídlo SCE čo najviac približovalo ústrediu riadenia SCE, t.j. jeho faktickému (skutočnému) sídlu (čl. 6 nariadenia). Z uvedeného vyplýva i požiadavka, aby si SCE podobne ako európska spoločnosť a európske zoskupenie hospodárskych záujmov mohlo premiestniť svoje registrované sídlo do iného členského štátu bez toho, aby v pôvodnom členskom štáte registrácie muselo byť zrušené, zaniknúť výmazom z obchodného registra a následne sa nanovo sa založiť a vzniknúť zápisom do obchodného registra v inom členskom štáte. SCE tak môže premiestňovať svoje sídlo z jedného členského štátu do druhého bez potreby zrušenia v pôvodnom členskom štáte a následnej likvidácie. Ochrana práv menšinových akcionárov, zamestnancov a veriteľov, ktorí nesúhlasia s premiestnením sídla by však mala byť primerane zabezpečená. Smerovanie európskeho práva naznačuje, že možnosť obchodných spoločností voľne si prenášať svoje sídla medzi

členskými štátmi je žiaduca aby sa obmedzili prekážky podnikania na jednotnom vnútornom trhu Európskeho spoločenstva. Prenesenie sídla je aj predmetom úpravy návrhu štrnástej obchodnej smernice, ktorá však vzhľadom na kontroverznosť tejto problematiky bude znova predmetom verejných konzultácií, ktoré bude viesť Generálny Direktoriát pre vnútorný trh a služby. Aj preto bolo toto oprávnenie pre SCE upravená priamo v nariadení.

SCE sa považuje na území Slovenskej republiky za podnikateľa v zmysle Obchodného zákonníka. V zmysle § 27 Obchodného zákonníka má mať obdobné postavenie ako slovenské obchodné spoločnosti. Z hľadiska charakteristických znakov sa SCE najviac zhoduje s právnou formou družstva založenou podľa slovenského práva. To znamená, že na záležitosti, ktoré nie sú upravené nariadením, odkazom na stanovy SCE alebo týmto zákonom, sa budú subsidiárne používať ustanovenia Obchodného zákonníka a iných predpisov upravujúce postavenie a činnosť družstva.

Nariadenie upravuje štyri rôzne spôsoby založenia európskeho družstva. Tieto spôsoby sú taxatívnym spôsobom vymedzené v článku 2 nariadenia. Základné obmedzenie pri zakladaní SCE je dané potrebou naplnenia tzv. „nadnárodného prvku“. V niektorých prípustných spôsoboch založenia sa prejavuje istá pokrokovosť nariadenia o SCE oproti obdobnému predpisu o európskej spoločnosti.

Podobne ako európsku spoločnosť možno i európske družstvo založiť:

1. splynutím alebo zlúčením dvoch a viacerých družstiev založených podľa práva určitého členského štátu, ktorých sídlo a ústredie riadenia sa nachádzajú na území Európskej únie, ak sa aspoň dve riadia právom rôznych členských štátov.
2. zmenou právnej formy družstva založeného podľa národného práva niektorého členského štátu, ktoré má sídlo a ústredie riadenia na území Európskej únie, ak má takéto družstvo aspoň dva roky dcérsku spoločnosť, ktorá sa riadi právom iného členského štátu. Na rozdiel od európskej spoločnosti môže európske družstvo vzniknúť zmenou právnej formy z národného družstva i vtedy, ak národné družstvo malo aspoň dva roky aspoň organizačnú zložku v inom členskom štáte.

Popri týchto spôsoboch založenia nariadenie o stanovách SCE na rozdiel od nariadenia o SE pripúšťa, aby bolo SCE založené ako úplne nový subjekt („na zelenej lúke“):

3. najmenej piatimi fyzickými osobami s bydliskom na území aspoň dvoch rozličných členských štátov,
4. najmenej piatimi fyzickými osobami a spoločnosťami v zmysle článku 48 Zmluvy alebo inými právnickými osobami založenými podľa práva niektorého členského štátu, ktoré majú bydlisko na území alebo sa riadia právom aspoň dvoch rôznych členských štátov.

Osobitnou otázkou v rámci nariadenia je možnosť voľby medzi monistickou a dualistickou štruktúrou správy a riadenia. Dualistický systém rozoznáva riadiaci a dozorný orgán ako dva samostatné orgány spoločnosti (slovenské predstavenstvo a kontrolná komisia). Monistická štruktúra pozná iba jediný správny riadiaci orgán, ktorý vykonáva riadiace aj

dozorné funkcie. Uvedené ustanovenia predstavujú kompromis medzi jednotlivými právnymi systémami členských štátov. Zostáva na zakladateľoch SCE, aby si vybrali, ktorý z daných systémov chcú uplatňovať. Keďže v Slovenskej republike sa pri družstve tradične uplatňuje dualistický systém riadenia, je nevyhnutné stanoviť základné pravidlá pre monistický systém tak, aby SCE zaregistrované na území Slovenskej republiky mohli plne fungovať aj s takýmto systémom.

Pri posudzovaní obsahu návrhu zákona o SCE je potrebné vždy prihliadať na vzájomnú súvislosť medzi týmto zákonom a vyššie citovaným nariadením, keďže len týmto spôsobom je možné získať úplnú predstavu o postavení SCE.

Doložka zlučiteľnosti
návrhu zákona
s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie

1. **Predkladateľ zákona:** Vláda Slovenskej republiky.

2. Názov návrhu zákona: Návrh zákona o európskom družstve a o zmene a doplnení zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

3. Problematika návrhu zákona:

a) je upravená v práve Európskych spoločenstiev:

sekundárne právo,

ktoré predstavujú nasledovné nariadenie Európskeho parlamentu a Rady a smernica Rady na úseku práva obchodných spoločností:

Nariadenie EP a Rady (ES) č. 1435/2003 z 22. júla 2003 o stanovách Európskeho družstva (SCE)

Smernica Rady 2003/72/ES z 22. júla 2003, ktorou sa dopĺňajú stanovy Európskeho družstva s ohľadom na účasť zamestnancov na riadení

b) nie je upravená v práve Európskej únie

c) nie je obsiahnutá v judikatúre Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev

4. Záväzky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a Európskej únii:

a) V Akte o podmienkach pristúpenia pripojenom k Zmluve o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii prevzala na seba Slovenská republika záväzok implementovať acquis v kapitole Právo obchodných spoločností v plnom rozsahu, vrátane horeuvedených predpisov týkajúcich sa európskeho družstva.

b) Na uvedené predpisy sa nevzťahuje žiadne prechodné obdobie

c) Lehota na prebratie smernice ako aj lehota na implementáciu nariadenia je 18. august 2006

d) Proti Slovenskej republike nezačalo žiadne konanie o poručenie Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev podľa článkov 226 až 228 uvedenej Zmluvy.

e) horeuvedená smernica a nariadenie nie sú v súčasnosti prebraté v žiadnom právnom predpise, i keď primerane bude použitá aj úprava Obchodného zákonníka a zákona o obchodnom registri v rozsahu v akom ustanovuje nariadenie alebo navrhovaný zákon.

5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskych spoločenstiev:

úplná zlučiteľnosť.

6. Gestor (spolupracujúce rezorty):

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (gestor)
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (spolupracujúci rezort - gestor pre transpozíciu smernice)

Doložka finančných, ekonomických, enviromentálnych vplyvov, vplyvov na zamestnanosť a podnikateľské prostredie

Navrhovaná právna úprava nebude mať dopad na štátny rozpočet, rozpočty obcí alebo rozpočty vyšších územných celkov a nezakladá nároky na pracovné sily a organizačné zabezpečenie.

Materiál nemá finančný, ekonomický, environmentálny vplyv, ani vplyv na zamestnanosť a podnikateľské prostredie.

B. Osobitná časť

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

K § 1

V § 1 sa vymedzuje predmet úpravy predkladaného zákona a hierarchiu prameňov práva, ktorou sa má v zmysle nariadenia (článok 8 ods. 1 nariadenia) riadiť právne postavenie a právne vzťahy SCE založeného na území Slovenskej republiky.

Požiadavky na zápis do obchodného registra sa riadia ustanoveniami zákona o obchodnom registri pre družstvá napriek tomu, že nariadenie v čl. 11 ods. 1 predpisuje právo pre akciové spoločnosti. Je tomu z dôvodu rovnakej právnej úpravy zápisu akciových spoločností a družstiev v Slovenskej republike, čo nie je pravidlom vo všetkých členských štátoch EÚ. Naša úprava pre zápis družstiev zároveň zohľadňuje ustanovenie čl. 3 ods. 5 nariadenia, podľa ktorého zmeny základného imania nevyžadujú zmenu stanov alebo zverejnenie.

K § 2

Toto ustanovenie obsahuje vymedzenie základných pojmov.

K § 3

Toto ustanovenie rieši problematiku nadväznosti na národné právo regulujúce právnu formu družstva v prípade monistického a dualistického modelu správy a riadenia SCE, ktoré umožňuje nariadenie o stanovách SCE.

Nariadenie o SCE v tejto súvislosti kopíruje dichotómiu monistického a dualistického modelu správy a riadenia, v dôsledku čoho je možné SCE organizovať ako dualistické, na čele s predstavenstvom a kontrolnou komisiou (články 37 až 41 nariadenia) alebo ako monistické (články 42 až 44 nariadenia), na čele so správnou radou kombinujúcou v rámci svojej pôsobnosti tak riadiace, ako i kontrolné činnosti.

Členské štáty, ktoré v národnej právnej úprave družstva nepoznajú niektorý z uvedených modelov, tak ako je to i v prípade Slovenskej republiky, sú povinné ho zakotviť vo svojom právnom poriadku špecificky pre európske družstvo (čl. 37 ods. 5, resp. čl. 42 ods.4 nariadenia o SCE).

K § 4

SCE sa považuje na území Slovenskej republiky ako osoba zapisovaná do obchodného registra za podnikateľa v zmysle Obchodného zákonníka (§ 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka).

V zmysle § 27 Obchodného zákonníka má mať táto nadnárodná právna forma, založená podľa práva ES, obdobné postavenie ako slovenské obchodné spoločnosti.

S výnimkou prípadu prenesenia sídla už založeného SCE na územie Slovenskej republiky z iného členského štátu (pri ktorom trvá pôvodne nadobudnutá právna subjektivita), SCE vzniká zápisom do obchodného registra, tzn., že tento zápis má konštitutívne účinky. Po zápise do obchodného registra a v súvislosti s týmto zápisom sa na SCE bude uplatňovať

v plnom rozsahu právny režim zapísanej osoby tak, ako ho vymedzuje zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K § 5

Toto ustanovenie je využitím opcie, ktorú členským štátom ponúka nariadenie v článku 2 ods. 5 nariadenia. Uvedené ustanovenie nariadenia umožňuje členským štátom rozšíriť inak nariadením pevne stanovený okruh subjektov, ktoré sa môžu podieľať na založení SCE. Uvedenú opciu Slovenská republiky využila i v prípade tvorby právnej úpravy európskej spoločnosti.

K § 6

Nariadenie vymedzuje v článku 11 ods. 4 princíp, že stanovy SCE nesmú byť v žiadnom okamihu v rámci doby existencie SCE v rozpore s dohodou o účasti zamestnancov v SCE. Ak dôjde k zmenám takejto dohody, musí sa uvedená zmena premietnuť aj do zmeny stanov.

Toto ustanovenie vykonávacieho zákona, ktoré umožňuje predstavenstvu (v prípade dualistického modelu správy a riadenia SCE) alebo správnej rade (v prípade monistického modelu správy alebo riadenia SCE) uviesť do súladu stanovy, ktoré inak schvaľuje a mení iba členská schôdza, ktoré sa dostali do rozporu s dohodou o účasti zamestnancov v európskom družstve, do súladu s touto dohodou, je odôvodnené požiadavkou flexibility pri riešení tejto otázky. Možnosť takejto úpravy predstavuje pre členský štát využitie opcie zakotvenej v článku 11 ods. 4 druhý pododsek nariadenia.

K § 7

§ 7 upravuje otázky súvisiace so zápisom SCE do obchodného registra (oprávnenie podať návrh na prvozápis, zapisované údaje, ktoré pri právnej forme SCE idú nad rámec všeobecne zapisovaných údajov, listiny ukladané do zbierky listín špecificky pre túto právnu formu) v tom prípade, keď stanovy SCE zakotvili monistický režim správy a riadenia, to je vtedy, keď sa analogicky nemôže uplatniť úprava týchto otázok platná podľa národného práva Slovenskej republiky, ktorá vychádza z opačného, t. j., dualistického modelu správy a riadenia právnej formy družstva. Ako vyplýva z článku 11 nariadenia, zápis do registra sa vykoná v súlade s právom uplatňovaným na akciové spoločnosti. Pre tieto účely sa členský podiel považuje za akciu. Napriek všeobecnému uplatňovaniu práva pre akciové spoločnosti pre účely zápisu do registra, vo vzťahu k zapisovaniu základného imania sa použijú ustanovenia platné pre družstvá a nebude sa zapisovať výška základného imania ale iba výška zapisovaného základného imania (v súlade s článkom 3 ods. 5 nariadenia, podľa ktorého si zmena výšky základného imania nevyžaduje zmenu stanov ani zverejnenie).

K § 8 až 10

Článok 7 nariadenia ustanovuje podrobné pravidlá pre premiestnenie sídla SCE do iného členského štátu. Úprava je v mnohom totožná s ustanoveniami článku 8 nariadenia o európskej spoločnosti.

Takáto právna úprava je vyjadrením nadnárodného charakteru tejto podnikateľskej právnej formy a jej voľnej mobility v rámci európskeho hospodárskeho priestoru a vnútorného trhu EÚ.

SCE si v rámci tejto úpravy môže podobne ako európska spoločnosť a európske zoskupenie hospodárskych záujmov premiestniť svoje registrované sídlo do iného členského štátu bez toho, aby v pôvodnom členskom štáte registrácie muselo byť zrušené, zaniknúť výmazom z obchodného registra a následne sa nanovo sa založiť a vzniknúť zápisom do obchodného registra v inom členskom štáte. SCE tak môže prenášať svoje sídlo z jedného členského štátu do druhého bez potreby zrušenia v pôvodnom členskom štáte a následnej likvidácie.

Ochrana práv menšinových akcionárov, zamestnancov a veriteľov, ktorí nesúhlasia s premiestnením sídla, by však mala byť v zmysle nariadenia primerane zabezpečená.

Osobitnú ochranu veriteľov v procesoch premiestnenia sídla upravujú § 8 a 9 vykonávacieho zákona, ktoré vychádzajú z článku 7 ods. 4 nariadenia a zabezpečujú jeho vykonanie pre potreby národného právneho poriadku.

Osobitnú ochranu menšinových členov, ktorí hlasovali proti premiestneniu sídla zakladá článok 7 ods. 5 nariadenia. Táto právna úprava je v nariadení zakotvená pomerne podrobným spôsobom, preto nevyžaduje ďalšie vykonanie v národnom práve. Členovia, ktorí hlasovali proti premiestneniu sídla majú podľa citovaného článku nariadenia možnosť ukončiť svoje členstvo v SCE výpoveďou danou v lehote dvoch mesiacov po prijatí uznesenia členskej schôdze. Ich účasť v SCE v tomto prípade končí k poslednému dňu príslušného hospodárskeho roka.

K § 11

Toto ustanovenie upravuje možnosť zrušenia SCE v dôsledku nezhody sídla SCE a ústredia riadenia SCE. Takáto právna úprava vyplýva zo skutočnosti, že SCE bolo upravené nariadením takým spôsobom, aby sa zabezpečilo dosiahnutie stavu, pri ktorom sa hospodárska jednotka podnikateľa bude zhodovať s jeho právnou jednotkou. To znamená, aby sa registrované sídlo SCE čo najviac približovalo ústrediu riadenia SCE, t.j. jeho faktickému (skutočnému) sídlu (čl. 6 nariadenia).

K § 12 až 15

Tieto ustanovenia sa viažu na problematiku založenia SCE splynutím alebo zlúčením. V nariadení túto problematiku pomerne podrobným spôsobom upravujú články 19 až 34. Úprava obsiahnutá v týchto ustanoveniach vykonávacieho zákona preto slúži iba na doplnenie týchto priamo uplatniteľných ustanovení nariadenia o úpravu zameranú na ochranu práv členov družstva so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorí nesúhlasia s uskutočnením procesu splynutia alebo zlúčenia v tých prípadoch, keď v ich dôsledku môže dôjsť k situácii, že právny nástupca zlučovaných alebo splývajúcich družstiev – SCE bude mať sídlo mimo územia Slovenskej republiky. Členovia majú zakotvené tak právo na odkúpenie členského podielu za primeranú cenu, ako aj právo na vyplatenie peňažného doplatku v prípade, že výmenný pomer členských podielov nie je primeraný.

Úprava uvedeného postupu založenia SCE vo výraznej miere vychádza zo vzoru zakotveného v nariadení o európskej spoločnosti. Do úvahy pripadá tak zlúčenie (zánik jedného alebo viacerých zúčastnených národných družstiev, pričom ich imanie prechádza na nástupnícke národné družstvo, ktoré sa účinnosťou zlúčenia zmení na európske družstvo), ako aj splynutie (zanikajú všetky zúčastnené národné družstvá a ich imanie prechádza na novo vytvorené nástupnícke európske družstvo).

K § 16

V zmysle nariadenia platí, že stanovy SCE môžu pre SCE so sídlom na území ktoréhokoľvek členského štátu zvoliť monistický alebo dualistický model správy a riadenia, a to bez ohľadu na to, či národné právo členského štátu pozná vo vzťahu k národnej právnej forme družstva úpravu oboch týchto modelov alebo len jedného z nich. Z pohľadu slovenského zákonodarcu uvedená skutočnosť znamená, že je vo vykonávacom zákone k nariadeniu potrebné najmä doregulovať problematiku monistický modelu správy a riadenia SCE, keďže právna úprava družstva podľa Obchodného zákonníka podobne ako v prípade akciovej spoločnosti tradične vychádza z dualistického modelu. Na účely slovenskej právnej úpravy bude jediný výkonný a súčasne dozorný orgán európskeho družstva nazvaný správna rada. Nariadenie však súčasne obsahuje aj určité splnomocnenia na prijatie špecifickej národnej úpravy aj vo vzťahu k dualistickému modelu riadenia a správy a k pôsobnosti členskej schôdze.

K § 17

Nariadenie upravuje otázku ustanovovania do funkcie členov predstavenstva SCE tým spôsobom, že ich volí a odvoláva kontrolná komisia. Súčasne však nariadenie dáva národnému zákonodarcovi možnosť, aby stanovy SCE určili, že toto oprávnenie vo vzťahu k členom predstavenstva vykonáva členská schôdza. Táto možnosť bola využitá i pre potreby slovenského právneho poriadku, keďže ide o model známy aj vo vzťahu k národnej právnej forme družstva.

V odseku 2 slovenský zákonodarca využil oprávnenie, na vykonanie nariadenia, ktoré mu vyplýva z článku 37 ods. 3 nariadenia.

K § 18

Toto ustanovenie upravuje otázku zloženia kontrolnej komisie v rámci dualistického modelu správy a riadenia SCE. Ustanovenie ďalej predstavuje využitie niektorých splnomocnení prenechaných európskym zákonodarcom na národnú právnu úpravu. Ide napr. o splnomocnenie obsiahnuté v článku 40 ods. 3 nariadenia, v zmysle ktorého môže členský štát ustanoviť, že právo požadovať informácie môže v mene kontrolnej komisie uplatniť každý jej člen.

K § 19

V zmysle základného zákonného vymedzenia pôsobnosti správnej rady bude tento orgán SCE "riadiť a rozhodovať o všetkých jeho záležitostiach". Z tejto formulácie by malo jednoznačným spôsobom vyplynúť, že pôsobnosť správnej rady je oveľa širšia ako pôsobnosť kontrolnej komisie v dualistickom modeli a že bez ohľadu na pôsobnosť zverenú výkonným riaditeľom je práve správna rada tým orgánom, ktorý nesie hlavnú a "konečnú" zodpovednosť za vedenie a riadenie SCE. Uvedená zásada nachádza svoj odraz aj v tom, že správna rada bude môcť kedykoľvek a bez uvedenia dôvodu odvolať výkonného riaditeľa.

Z uvedeného princípu "konečnej zodpovednosti" vychádza aj všeobecným spôsobom koncipovaná pôsobnosť správnej rady rozhodovať o všetkých otázkach, ktoré nie sú nariadením, vykonávacím zákonom alebo stanovami zverené do pôsobnosti členskej schôdze alebo výkonných riaditeľov.

Nariadenie ďalej obsahuje ustanovenie o tom, že stanovy európskeho družstva musia okrem povinnej voľby modelu riadenia a kontroly povinne obsiahnuť aj vymedzenie druhov

úkonov, na ktoré sa v monistickom systéme vyžaduje výslovné rozhodnutie správnej rady. Nad rámec takto vymedzeného oprávnenia na výkon kontrolných právomoci správnej rady voči výkonným riaditeľom si bude správna rada môcť navyše vyhradiť, že jej súhlas sa bude vyžadovať aj pre tie rozhodnutia výkonných riaditeľov, pre ktoré tento súhlas nevyžadujú stanovy európskeho družstva.

Vykonávací zákon ďalej z hľadiska vymedzenia pôsobnosti správnej rady obsahuje aj ďalší všeobecný odkaz, a síce, že ak národné právo predpokladá v dualistickom modeli deľbu pôsobnosti medzi kontrolnú komisiu a predstavenstvo (tzv. "princíp štyroch očí"), v monistickom modeli bude tento druh pôsobnosti v zásade zverený správnej rade.

K § 20

Predmetné ustanovenie obsahuje výpočet základných oprávnení a povinností správnej rady, do ktorých sa premieta v zásade "konečná" zodpovednosť správnej rady za zásadné zámery smerovania podnikateľskej činnosti spoločnosti, ako aj "koncepčný" charakter všetkých jej právomocí.

Ide napríklad o niektoré oprávnenia a povinnosti správnej rady voči členskej schôdzi (napr. právo zúčastňovať sa zasadnutí členskej schôdze a prezentovať svoje stanoviská, povinnosť oboznamovať členskú schôdzu s výsledkami kontrolnej činnosti, povinnosť informovať členskú schôdzu o zásadných zámeroch podnikateľskej činnosti SCE na budúce obdobie, oprávnenie preskúmavať účtovné dokumenty a vyjadrovať sa k účtovnej závierke a návrhu na rozdelenie zisku alebo úhradu strát).

K § 21

Predmetné ustanovenie obsahuje podrobnejšiu úpravu otázok súvisiacich so zložením správnej rady.

V monistickom systéme je práve správna rada tým orgánom, v ktorom sa bude realizovať právo na účasť zamestnancov na riadení družstva.

Z hľadiska zodpovednosti členov správnej rady a špecifických obmedzení vo vzťahu k výkonu ich funkcie sa na nich uplatní „národný" režim platný pre členov predstavenstva a členov kontrolnej komisie národnej právnej formy družstva (§ 243a Obchodného zákonníka).

K § 22

Predmetné ustanovenie obsahuje podrobnejšiu úpravu vo vzťahu k niektorým otázkam organizačného charakteru, ktoré sa týkajú správnej rady (napr. voľba predsedu správnej rady, jeho zastupovanie, úprava zasadnutí správnej rady, vyhotovovanie zápisníc zo zasadnutí správnej rady).

K § 23

Návrh zákona ustanovuje pre výkon riadiacich funkcií správnej rady funkciu výkonných riaditeľov, čo je odôvodnené požiadavkou na zabezpečenie určitej miery flexibility riadenia SCE ako aj flexibility vo vzťahu k tretím osobám.

K § 24 a 25

Obchodné vedenie SCE návrh vykonávacieho zákona zveruje výkonným riaditeľom, čo má za úroveň docieliť určitú úroveň flexibility vo vzťahu k výkonu týchto pôsobností. Monistický model správy a riadenia známy napr. z Francúzska pri právnej úprave akciovej spoločnosti, ktorý vychádza z pomerne komplikovaného režimu delenej pôsobnosti správnej rady a predsedu správnej rady vo vzťahu k obchodnému vedeniu, nebude do slovenskej právnej úpravy prevzatý.

Výkonní riaditelia, ktorí majú najaktuálnejšie informácie o dianí v SCE, taktiež budú mať povinnosť bez zbytočného odkladu informovať správnu radu o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu podstatne ovplyvniť vývoj podnikateľskej činnosti a stav majetku európskej spoločnosti.

V prípade ak tento zákon, obchodný zákonník alebo nariadenie neustanovujú inak, majú výkonní riaditelia oprávnenie zvolávať členskú schôdzu, v lehotách a spôsobom ktorý určia stanovy.

K § 26

Toto ustanovenie obsahuje úpravu otázky ustanovovania do funkcie výkonných riaditeľov, ktoré je zverené správnej rade. Výkonný riaditeľ môže a nemusí byť súčasne členom správnej rady. Určitá úroveň nezávislosti funkcií výkonného riaditeľa členstva v správnej rade sa zabezpečuje pomocou toho, že väčšina členov správnej rady musí byť tvorená osobami, ktoré nie sú súčasne výkonnými riaditeľmi.

Výkonní riaditelia, podobne ako členovia správnej rady musia byť fyzickými osobami. Uvedený model je v súlade so slovenskou úpravou členstva v orgánoch kapitálových spoločností a družstva. Z uvedeného dôvodu slovenský zákonodarca nevyužil možnosť ponúkanú nariadením, aby mohli byť členmi orgánov SCE aj právnické osoby.

Z hľadiska zodpovednosti výkonných riaditeľov a špecifických obmedzení vo vzťahu k výkonu ich funkcie sa na nich uplatní „národný“ režim platný pre členov predstavenstva a členov kontrolnej komisie národnej právnej formy družstva.

K § 27

Predmetné ustanovenie predstavuje splnenie povinnosti slovenského zákonodarcu vo vzťahu k povinnosti členského štátu vyplývajúcej z nariadenia ustanoviť za Slovenskú republiku orgán, ktorý bude plniť oznamovacie povinnosti podľa článku 13 nariadenia voči Úradu pre vydávanie úradných publikácií Európskej únie. Týmto orgánom bude Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republike, keďže z hľadiska organizačného zahŕňa sekciu edičných činností, ktorá zabezpečuje vydávanie Obchodného vestníka, v ktorom sa zverejňujú skutočnosti zapísané do obchodného registra.

DRUHÁ ČASŤ

K § 28 a 29

Ustanovuje sa právo pre zamestnancov európskeho družstva, ktoré má sídlo na území Slovenskej republiky na účasť v záležitostiach európskeho družstva. Bližšie sa vymedzujú pojmy v súlade so Smernicou Rady č. 2003/72/ES ktorou sa dopĺňajú stanovy európskeho družstva s ohľadom na účasť zamestnancov na riadení. Právo na informovanie a prerokovanie sa vzťahuje len na záležitosti, ktoré sa týkajú európskeho družstva ako celku, jeho dcérskych spoločností alebo organizačných zložiek na území iného členského štátu, alebo ktoré presahujú právomoci rozhodovacích orgánov v jednom členskom štáte.

Počet zamestnancov na účely zákona zahŕňa všetkých zamestnancov v pracovnom pomere. Počet zamestnancov je dôležitý na určenie toho, koľko členov má mať osobitný vyjednávací orgán a výbor zamestnancov pri hlasovaní.

K § 30

Pri určení obsahu a výkonu práva zamestnancov na ich účasti v záležitostiach európskeho družstva má prednosť dohoda o spôsobe a rozsahu účasti zamestnancov európskeho družstva. Na vyjednanie dohody je nutné kreovať osobitný vyjednávací orgán, ktorý vyjednáva za zamestnancov. Pre zabezpečenie čo najefektívnejšej prípravy a priebehu vyjednávania sa ustanovuje v súlade so smernicou povinnosť riadiacich a správnych orgánov zúčastnených právnických osôb po zverejnení návrhu podmienok alebo po schválení návrhu založenia európskeho družstva prijať nevyhnutné opatrenia na začatie rokovania o kreovaní osobitného vyjednávacieho orgánu. Riadiace alebo správne orgány zúčastnených právnických osôb sú povinné poskytnúť zástupcom zamestnancov, prípadne všetkým zamestnancom všetky informácie, ktoré sú dôležité pre kreovanie a činnosť osobitného vyjednávacieho orgánu.

K § 31

V súlade s článkom 3 Smernice 2003/72/ES sa upravuje zloženie osobitného vyjednávacieho orgánu. Účelom je zabezpečiť zastúpenie zamestnancov, ktorí sú zamestnaní v jednotlivých členských štátoch s dôrazom na počet zastupovaných zamestnancov. Dôležitá je aj úprava zastúpenia záujmov zamestnancov zúčastnených právnických osôb, ktoré majú zlúčením alebo splynutím zaniknúť. Zákon v súlade so smernicou neustanovuje najvyšší počet členov osobitného vyjednávacieho orgánu absolútnym číslom, počet členov však nepriamo obmedzuje, aby bola zabezpečená funkčnosť vyjednávania. Pri rozdelení miest v osobitnom vyjednávacom orgáne musí byť dodržaná zásada, že rozdelenie miest sa uskutoční tak, že vždy bude jasné, koľko zamestnancov každý člen osobitného vyjednávacieho orgánu zastupuje. Zamestnancov zo Slovenskej republiky môže zastupovať aj fyzická osoba, ktorá nie je v pracovnom pomere k zúčastnenej právnickej osobe, k príslušnej dcérskej spoločnosti alebo k príslušnej organizačnej zložke, ak je k tomu splnomocnená alebo poverená zástupcami zamestnancov. Vzhľadom k tomu, že vyjednávanie osobitného vyjednávacieho orgánu môže trvať až jeden rok, navrhovaná právna úprava rieši situácie aj v prípade podstatnej zmeny v počte zamestnancov.

K § 32

Ustanovuje sa povinnosť pre riadiace a správne orgány zúčastnených právnických osôb informovať osobitný vyjednávací orgán o postupe zakladania európskeho družstva a zabezpečiť podmienky (finančné, materiálne, organizačné) pre riadny výkon činnosti osobitného vyjednávacieho orgánu. K rokovaniam môže osobitný vyjednávací orgán prizvať odborných poradcov, ale v tomto prípade zúčastnené právnické osoby hradia zo zákona náklady len na jedného odborného poradcu pre danú oblasť.

K § 33

Osobitný vyjednávací orgán rozhoduje uznesením. Na prijatie uznesenia je potrebná nadpolovičná väčšina hlasov všetkých členov, korí zároveň musia zastupovať nadpolovičnú väčšinu všetkých zamestnancov. Každý člen osobitného vyjednávacieho orgánu má jeden hlas. V prípade dohody o znížení vplyvu zamestnancov na zloženie orgánov európskeho družstva je potrebná dvojtretinová väčšina hlasov a musí byť splnená aj požiadavka, že zástupcovia musia byť najmenej z dvoch rôznych členských štátov.

K § 34

Osobitný vyjednávací orgán môže rozhodnúť, že rokovania o účasti zamestnancov európskeho družstva nezačne alebo, že tieto rokovania ukončí a že sa použije právo na informovanie a prerokovanie, ktoré je platné v členskom štáte, v ktorom má európske družstvo zamestnancov. V tomto prípade sa nepoužijú ani podporné ustanovenia. Pokiaľ vznikajúce európske družstvo spĺňa podmienky ustanovené v Zákonníku práce, použije sa pre prístup k nadnárodným informáciám a prerokovaniu primerane Zákonník práce.

Ak majú v družstve, ktoré mení svoju právnu formu na európske družstvo, zamestnanci právo vykonávať vplyv na zloženie orgánov tohto družstva, nie je možné, aby sa osobitný vyjednávací orgán uzniesol, že rokovanie bude ukončené. To znamená, že pokiaľ v týchto prípadoch nedôjde v určenej lehote k dohode o spôsobe a rozsahu účasti zamestnancov európskeho družstva, bude sa postupovať podľa podporných ustanovení.

Upravuje sa aj povinnosť osobitného vyjednávacieho orgánu zahájiť nové rokovania na žiadosť ustanoveného počtu zamestnancov alebo ich zástupcov; v záujme zachovania určitej stability je v súlade so smernicou určená lehota na podanie žiadosti.

K § 35

Dohodu o spôsobe a rozsahu účasti zamestnancov európskeho družstva uzatvára osobitný vyjednávací orgán s príslušnými riadiacimi alebo správnymi orgánmi zúčastnených právnických osôb. Upravujú sa podstatné náležitosti dohody o spôsobe a rozsahu účasti zamestnancov európskeho družstva. Úroveň všetkých zložiek účasti zamestnancov európskeho družstva založeného zmenou právnej formy družstva, ktorá bola dosiahnutá, nesmie byť znížená.

K § 36

V súlade so smernicou sa obmedzuje dĺžka rokovaní o účasti zamestnancov európskeho družstva, aby bolo rokovanie efektívne a aby sa nepredlžovalo. Ustanovujú sa dôsledky, ak nie je v určenej lehote dosiahnutá dohoda, ak ani osobitný vyjednávací orgán nerozhodne o ukončení rokovaní. Zabezpečuje sa právo vplyvu zamestnancov na zloženie orgánov európskeho družstva, pokiaľ toto právo mali zamestnanci v určenom rozsahu pred vznikom európskeho družstva.

K § 37

Na rozdiel od európskej akciovej spoločnosti, európske družstvo môže byť založené bez právnych predchodcov (v súlade s čl. 8 smernice). Pokiaľ európske družstvo zakladajú fyzické osoby alebo právnické osoby bez zamestnancov, potom nevzniká právo účasti zamestnancov pri rozhodovaní o záležitostiach európskeho družstva. Zmyslom tohto ustanovenia je uľahčiť založenie európskeho družstva v týchto prípadoch.

Ak zakladatelia európskeho družstva – fyzické osoby alebo právnické osoby zamestnávajú určitý počet zamestnancov, právo účasti zamestnancov pri rozhodovaní o záležitostiach európskeho družstva vzniká za podmienok ustanovených v zákone.

V prípade premiestnenia sídla európskeho družstva do iného členského štátu sa zachováva aspoň tá istá úroveň práv účasti zamestnancov aká bola v európskom družstve pred premiestnením sídla.

K § 38

Výbor zamestnancov je orgán prostredníctvom ktorého zamestnanci realizujú svoje právo na informovanie a prerokovanie. Počet členov výboru, spôsob ich voľby, ich práva vo vzťahu k predstavenstvu alebo správnej rade upravujú stanovy európskeho družstva. Členovia výboru zamestnancov zo zamestnancov v Slovenskej republike sú zvolení alebo vymenovaní obdobne ako členovia osobitného vyjednávacieho orgánu. Rovnako sú chránení pred diskrimináciou, majú zabezpečený výkon svojej činnosti, vrátane možnosti prizvať si odborných poradcov.

K § 39

Podporné ustanovenia nahrádzajú dohodu o spôsobe a rozsahu účasti zamestnancov európskeho družstva v tých prípadoch, ktoré sú ustanovené v zákone. Účelom je zabezpečiť, aby v prípadoch, keď zástupcovia zamestnancov zúčastnených právnických osôb neuzavrú dohodu o spôsobe a rozsahu účasti zamestnancov európskeho družstva, bola garantovaná účasť zamestnancov v takom rozsahu ako ustanovuje zákon. Navrhuje sa upraviť spôsob zriadenia výboru zamestnancov, jeho funkčné obdobie. Upravuje sa postup v prípadoch, keď dôjde k podstatným zmenám v počte zastupovaných zamestnancov.

K § 40

V súlade so smernicou sa pre spôsob voľby alebo vymenovania členov výboru zamestnancov použije právny poriadok z jednotlivých členských štátov.

K § 41

Upravuje sa proces rokovania výboru zamestnancov. Výbor zamestnancov prijíma rokovací poriadok. V rokovacom poriadku si výbor zamestnancov bližšie upravuje svoju činnosť. V niektorých prípadoch, ak má výbor zamestnancov väčší počet členov, je praktické a hospodárne ustanoviť užší výbor.

K § 42

Vymedzuje sa pôsobnosť výboru zamestnancov. Po uplynutí štyroch rokov od svojho ustanovenia rozhoduje výbor zamestnancov znovu o účasti zamestnancov európskeho družstva a koná obdobne ako konal osobitný vyjednávací orgán o tom, či bude uzavretá dohoda, alebo sa uplatnia podporné ustanovenia.

K § 43

Ustanovuje sa právo pre členov výboru zamestnancov na pracovné voľno s náhradou mzdy na školenie potrebné k výkonu svojej činnosti, možnosť zísť sa k uzavretému rokovaniu a možnosť prizvať k rokovaniu odborných poradcov, ale v tomto prípade európske družstvo hradí zo zákona náklady len na jedného odborného poradcu pre danú oblasť V súlade so smernicou sa ustanovuje povinnosť európskeho družstva zabezpečiť podmienky (finančné, materiálne, organizačné) pre riadny výkon činnosti výboru zamestnancov.

K § 44

Upravuje sa v súlade so smernicou obsah práva na informácie, t.j. aké informácie a ako často je európske družstvo povinné poskytovať výboru zamestnancov. Taktiež sa ustanovuje povinnosť pre výbor zamestnancov informovať o výsledkoch rokovaní zamestnancov, ktorých zastupuje.

K § 45

Upravuje sa obsah práva na prerokovanie, vrátane podrobnej úpravy postupu v tých situáciách, keď sa príslušný orgán európskeho družstva rozhodne konať v rozpore so stanoviskom výboru zamestnancov alebo užšieho výboru. V tomto prípade má príslušný orgán európskeho družstva povinnosť vyhovieť žiadosti výboru zamestnancov o novom rokovaní, ktorého účelom je dosiahnutie dohody.

K § 46

Právo vplyvu zamestnancov na zloženie orgánov európskeho družstva sa uplatní v prípade ak tak bolo dohodnuté, alebo v prípadoch ustanovených zákonom. Spôsob a rozsah vplyvu na zloženie orgánov európskeho družstva je upravený v stanovách európskeho družstva.

K § 47

V súlade so smernicou sa ustanovuje, ktorý právny poriadok sa uplatní pri obsadzovaní miest v správnej rade a kontrolnej komisii európskeho družstva. Členovia správnej rady alebo kontrolnej komisie, prípadne ich zástupcovia, ktorí boli zvolení,

vymenovaní alebo odporučení zamestnancami európskeho družstva budú mať rovnaké práva a povinnosti ako ostatní členovia týchto orgánov, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

K § 48 a 49

Ustanovuje sa povinnosť mlčanlivosti pre členov osobitného vyjednávacieho orgánu, ich odborných poradcov a členov výboru zamestnancov. V osobitných prípadoch a za podmienok ustanovených v zákone dozorný alebo správny orgán európskeho družstva alebo zúčastnenej právnickej osoby môže odmietnuť poskytovať informácie, ktorých charakter je taký, že by ohrozil fungovanie európskeho družstva alebo zúčastnenej právnickej osoby. Upravuje sa mechanizmus obrany proti označeniu informácie za dôvernú i proti rozhodnutiu riadiaceho orgánu zúčastnenej právnickej osoby. Podľa § 19 Občianskeho súdneho poriadku spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Preto zákon výslovne ustanovuje, že na účely konania uvedeného v zákone má procesnú spôsobilosť osobitný vyjednávací orgán a výbor zamestnancov.

Ochrana zástupcov zamestnancov sa navrhuje v rovnakom rozsahu ako majú zástupcovia zamestnancov podľa právnych predpisov členských štátov, kde sú zamestnaní.

K § 50

V ustanovení sa uvádza, ktorý právny akt Európskych spoločenstiev a Európskej únie sa preberá.

Čl. II

Navrhované zmeny sú nevyhnutné v dôsledku tej skutočnosti, že v prípade SCE, podobne ako v prípade ostatných právnych foriem zapísaných osôb, je potrebné priamo v zákone o obchodnom registri upraviť, ktoré skutočnosti registrový súd preskúmava pred vykonaním prvozápisu SCE do obchodného registra, a to osobitne pre jednotlivé spôsoby založenia SCE, keďže sa na SCE ako také v dôsledku tejto skutočnosti nedá uplatniť jednotný režim.

Čl. III

Navrhovaný dátum nadobudnutia účinnosti zákona zodpovedá potrebe, čo najviac sa priblížiť k dátumu nadobudnutia účinnosti nariadenia (18. augusta 2006), ktoré tento zákon vykonáva. Nakoľko termín implementácie určený nariadením nebude možné dodržať vzhľadom na dĺžku legislatívneho procesu, je nevyhnutné, aby sa účinnosť tohto zákona ustanovila na deň vyhlásenia zákona, čím sa čiastočne minimalizuje hrozba rizika žaloby o porušení Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev podľa článku 226 tejto zmluvy.